

LAGE IMPACT, GROTE SPELERS

De impact van het conflict in Oekraïne mag dan laag zijn op de grondstofprijzen, dat heeft niet te maken met de positie die de betrokken landen bekleeden op de verschillende markten. Vooral op het vlak van energievoorziening neemt Rusland een vooraanstaande plaats in. Met een kleine voorsprong op Saoedi-Arabië is Rusland zelfs de grootste aanbieder van ruwe olie ter wereld. Verwacht wordt dat de Verenigde Staten tegen het einde van dit decennium Rusland zullen onttroenen, maar zover is het nog niet.

GAS

Wat aardgas betreft hoeft Rusland alleen de Verenigde Staten voor te laten gaan, maar het land is wel de grootste exporteur. In die hoedanigheid voorziet Rusland in ongeveer 30 procent van al het aardgas dat verbruikt wordt in Europa. Duitsland en Nederland zijn daarbij de twee grootste afzetmarkten voor Russisch aardgas. Circa 55 procent van alle aardgas dat voor de Europese markt bestemd is, moet door Oekraïne passeren.

Rusland deinsde er in het verleden niet voor terug om aardgas als strategisch wapen in te zetten. De gaskraan werd in 2006 en 2009 al eens gedeeltelijk dichtgedraaid en de laatste keer had dit ook een grote impact op het zuidoosten van Europa, dat toen net een strenge winter beleefde. In de Balkan is men dus wel te vinden voor een verminderde afhankelijkheid van Oekraïne. Andere leden van de Unie willen het pro-westerse Oekraïne dan weer niet schofferen met een nieuwe pijpleiding.

MIJNBOUW EN MEER

De mijnbouwindustrie is een andere sector waarin Rusland een toonaangevende rol speelt. Het land is de grootste aanbieder van palladium (43 procent van de mondiale productie)

en nikkel (19 procent) en bekleedt de tweede plaats voor platina (12 procent) en aluminium (10 procent). Verder is Rusland ook goed vertegenwoordigd in de landbouwsector. De regio rond de Zwarte Zee is de graanschuur van de wereld. Rusland zelf verbouwt vooral tarwe, gerst en zonnebloemen, leverancier van een plantaardige olie die een alternatief is voor palmolie en sojaolie. Samen met satellietstaat Wit-Rusland controleert Rusland ook ruim een kwart van de mondiale productie van de meststof kaliumcarbonaat of potas.

Dan is er nog goud. De totale goudreserve van Rusland bedraagt bijna 1095 ton, goed voor de zesde plaats op de wereldranglijst. De afgelopen vijf jaar zijn de Russische reserves bijna verdubbeld. Dit valt samen met de afbouw van posities in Amerikaans overheidspapier.

Wat Oekraïne betreft, is het overzicht sneller rond. De voorraad schaliegas wordt geschat op 1200 miljard kubieke meter, de vierde grootste in Europa, maar aan de ontginning ervan moet nog worden begonnen. De afhankelijkheid van Rusland zal dus nog minstens een decennium aanhouden. Oekraïne is wel een belangrijke speler op de granenmarkten. Het land is wereldwijd de derde grootste producent van maïs en de nummer zes op de mondiale tarwemarkt. Oekraïne staat voor beide gewassen ook in voor ongeveer een zesde van de mondiale export.

OVER DE AUTEUR

- Koen Lauwers is onafhankelijk financieel analist, gespecialiseerd in grondstoffen
- Lauwers heeft geen belangen in genoemde producten en bedrijven